

Vikingen

2 Boeren en handelaren

De meeste Noormannen waren boeren die in kleine dorpen woonden. Ze verbouwden granen, zoals gerst en rogge, en groenten, zoals kool, bonen en uien. Ook hielden ze dieren, waaronder koeien, schapen, varkens en paarden. De mensen in de boerendorpen waren niet afgezonderd van de rest van de wereld. Ze dreven handel: met andere Noormannen, maar ook met de rest van Europa.

De Noord-Europeanen waren goede scheepsbouwers. Ze bouwden sterke smalle schepen met een vlakke bodem. Die waren geschikt voor de open zee en ondiepe rivieren. Voor de handel gebruikten ze vaak een *knarr*. Zo'n schip was vijftien tot twintig meter lang en kon heel veel spullen vervoeren. Wel bijna 25.000 kilo, dat is net zoveel als een grote moderne

In het Ribe VikingeCenter in Denemarken laten acteurs zien hoe het dagelijks leven was. Ook kun je zelf boogschieten, vechten of meevaren op een schip.

vrachtwagen. Een knarr was ook stevig doordat de planken aan de buitenkant overnaads vastgemaakt waren. De bovenste plank ligt daarbij een klein beetje over de plank eronder, zoals dakpannen over elkaar liggen. Zo krijg je een sterk schip waarmee je ook zeeën kunt bevaren.

Ruilen

De *export*, de producten die de Noormannen uitvoerden, bestond voor een groot deel uit dierlijke producten, zoals huiden, bont en wol, maar ook honing, was en walvisbotten. Daarnaast verhandelden ze hout en graan en ze deden aan slavenhandel, maar daarover daarover lees je meer in hoofdstuk 5. Ze ruilden dit vaak voor luxe producten, bijvoorbeeld zilveren en gouden munten en sieraden uit Zuid-Europa en het Midden-Oosten. Of mooi aardewerk, zijde en andere luxe stoffen. Niet alleen omdat ze die spullen mooi vonden, maar ook omdat ze die vervolgens konden ruilen voor andere goederen. Ook toen de Vikingtijd aan het eind van de 8e eeuw aanbrak bleven de Noormannen handel drijven met de rest van Europa.

Tip

Op veel plekken in Noorwegen, Zweden en Denemarken zijn Vikingdorpen nagebouwd. Je kunt zien hoe de Vikingen leefden en vaak kun je meedoen met allerlei activiteiten. Mocht je daar op vakantie zijn, kijk eens of er zoiets in de buurt is!

vervolgens tunieken (een soort lange blouse), broeken, jurken en mantels. De kleding kon heel kleurrijk zijn. Zo werd uit de wede-plant pigment gewonnen waarmee stoffen blauw werden geverfd. Rode textielverf kon je maken met meekrap, een andere plant. Met weer andere pigmenten maakten vrouwen ook bijvoorbeeld gele of paarse kleding.

Noormannen wasten zichzelf meerdere keren per week, vaker dan mensen in de rest van Europa. Ook besteedden ze veel aandacht aan hun haar. Dat weten we doordat veel van hun kammen, gemaakt van elandgewei, zijn teruggevonden. Ze waren vaak mooi versierd. Volgens sommige bronnen zouden Noormannen zelfs hun haar hebben gebleekt met een soort zeep.

Vikinghuizen waren van hout. Er zijn dan ook geen huizen uit die tijd bewaard gebleven. Wel zijn er langhuizen nagebouwd, zoals hier in Denemarken.

Wist je ...

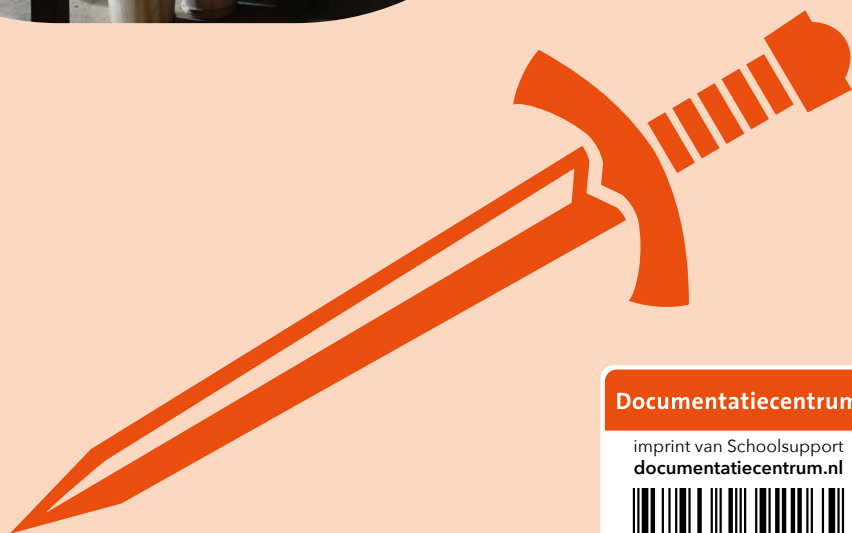
dat een belangrijke Vikingvondst werd gedaan op Groenland? Een missionaris ontdekte rond 1830 dat er in de muur van het huis van van een Inuit, een bewoner van Groenland, een oude grafsteen was gebruikt, waarop de naam Hroar Kolgrimsson stond. Een Vikingnaam! Er werden daarna ook resten van een kerk, huizen en zelfs kleding gevonden.

Vikingen

208

De Vikingtijd begon aan het eind van de negende eeuw en duurde bijna 300 jaar. Volgens de verhalen plunderden de Vikingen er vanuit Noord-Europa op los in heel Europa en veroverden ze grote stukken land. Niet zo gek dus, dat je bij 'Vikingen' meteen denkt aan woeste zeerovers. Maar de Vikingen hadden ook een andere kant. Hoe bouwden ze hun zeevaardige schepen? Ontdekten ze Amerika echt eerder dan Columbus? Hoe handelden ze, hoe leefden ze en wat vonden ze belangrijk? Waar zijn de Vikingen nu gebleven? En wat deden ze in Nederland?

Dit boek is geschreven door Berry Overvelde.

Documentatiecentrum

imprint van Schoolsupport
documentatiecentrum.nl

9 789464 392265